

Vergaderjaar 2008–2009

29 628

Politie

Nr. 138

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2009

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de staatssecretaris van Economische Zaken en mij verzocht te reageren op het artikel «Nederlandse politie houdt vast aan Microsoft Software» in de Automatiseringsgids van 13 maart 2009. De vaste commissie BZK heeft verzocht in onze reactie aandacht te besteden aan de mogelijkheid of wenselijkheid dat de overheid gebruik maakt van, of overgaat naar, open standaarden. De brief van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met het kenmerk 2009Z04929/2009D16685 is ingezonden op 6 april 2009. Mijn reactie, mede namens de staatssecretaris van EZ, volgt hieronder.

Het artikel in de Automatiseringsgids gaat over de Europese aanbesteding van de opdracht voor de levering en het onderhoud van ICT-apparatuur op werkplekken van de korpsen en de vts Politie Nederland (vtsPN). De aanbesteding is uitgevoerd door de vtsPN, de samenwerkingsvoorziening van de Nederlandse politie die wordt bestuurd door de korpsbeheerders.

De opdracht betreft een raamovereenkomst met een looptijd van twee jaar met een optie tot verlenging met twee maal één jaar. De vtsPN zal vier keer per jaar het assortiment van de te leveren ICT-apparatuur vaststellen om te voldoen aan de steeds veranderende eisen van de korpsen en de vtsPN en om leveranciers-, merk- en typeafhankelijkheid te voorkomen.

Een van de onderdelen van de aanbesteding betreft «dunne» computers, oftewel computers met zeer geringe capaciteit die gebruik maken van software op «dikke» computers. «Dunne» computers hebben een ingebouwd besturingssysteem. Het besturingssysteem wordt geleverd door hardwareleveranciers niet door softwareleveranciers.

De aanbesteding van «dunne computers» is belangrijk en urgent, omdat de «dunne» computers noodzakelijk zijn voor de tijdige invoering van de

Basisvoorziening Handhaving. Ik heb met de korpsbeheerders medio 2007 afgesproken dat zij de invoering van de Basisvoorziening Handhaving nog dit jaar zullen afronden. De inschrijvingen op de aanbesteding hebben bovendien uitgewezen dat de politie aanzienlijk kan besparen op de kosten van «dunne» computers en andere ICT-apparatuur. De totale besparing wordt geschat op minimaal vijf miljoen per jaar.

«Dikke» computers zijn, afhankelijk van de toepassing, uitgerust met het «Linux-», «Unix-» of «Windows-» besturingssysteem. De politie maakt dus gebruik van diverse besturingssystemen. Zowel «dunne» als «dikke» computers van de politie moeten voldoen aan de huidige standaarden en beveiligingsmaatregelen. Deze standaardisatie heeft in het verleden een grote investering gevergd.

Zo moeten «dunne» computers kunnen communiceren met «dikke» computers. De huidige standaard van de politie voor de communicatie tussen «dunne» en «dikke» computers is het ICA-protocol van de firma Citrix. Dit protocol maakt het mogelijk om computers met verschillende besturingssystemen te laten communiceren. «Dunne» computers ondersteunen overigens meestal meerdere standaarden. Het thans loslaten van de ICA-standaard en het overgaan naar een eventuele open standaard zou een aanzienlijke desinvestering en beveiligingsrisico's inhouden. Bij toekomstige investeringsbeslissingen over deze standaard moet gekeken worden of er mogelijk alternatieve open standaarden voorhanden zijn.

De vtsPN heeft in de aanbesteding de term «Windows Based Terminals» gebruikt en de indruk gewekt dat zij alleen «dunne» computers met het gesloten «Windows»-besturingssysteem en gesloten standaarden wil aankopen. De politie is, volgens de Automatiseringsgids, alleen op zoek «Microsoft»-hardware. De term «Windows Based Terminals» had, achteraf gezien, niet moeten worden gebruikt in de aanbesteding.

De vtsPN sluit in de uitvoering van de hierboven genoemde raamovereenkomst geen enkele «dunne» computer uit. «Dunne» computers met «Linux», «Windows» of een ander besturingssysteem komen allemaal in aanmerking voor de politie. Alle inschrijvers op de aanbesteding bleken «dunne» computers met een gesloten of een open besturingssysteem, respectievelijk Windows en Linux Based Terminals, te kunnen leveren.

Het artikel in de Automatiseringsgids gaat ook in op de aanbestedingsprocedure. Ik heb de vtsPN verzocht de rechtmatigheid van de aanbesteding vanwege het gebruik van de term «Windows Based Terminals» extern te toetsen. De vtsPN heeft deze externe toets laten doen. Conclusie van de extern adviseur is dat de aanbesteding niet onrechtmatig is. De vtsPN heeft, op basis van haar eigen verantwoordelijkheid in deze, vanwege het financiële belang besloten de opdracht te gunnen. De vtsPN is van mening dat in de aanbesteding geen leveranciers zijn uitgesloten, omdat alle bekende markt-partijen het Beschrijvend Document hebben opgevraagd en hebben ingeschreven voor zover zij voldoen aan de geschiktheidseisen. Een andere reden, volgens de vtsPN, is dat de zogenaamde Alcatel-periode, is verstreken zonder dat één van de afgewezen leveranciers een kort geding heeft aangespannen.

Het kabinetsbeleid «Nederland Open in Verbinding» stelt het gebruik van open standaarden bij ICT-opdrachten als norm. Als een open standaard voorhanden is en voorkomt op de open standaarden lijst van het College Standaardisatie, dan moet daarover verantwoording worden afgelegd (het «pas toe of leg uit»-beginsel). Het kabinetsbeleid luidt dat overheidsorganisaties bij gelijke geschiktheid open source software moeten gebruiken.

Publieke organisaties moeten beschikken over een implementatiestrategie voor open source software.

De politie onderschrijft het overheidsbeleid inzake open standaarden en open source software. De vtsPN zal dit jaar gelijktijdig met het opstellen van het ICT-jaarplan 2010 open source software alternatieven en open standaarden onderzoeken. De planning van de implementatie van open standaarden en open source software zal dan begin 2010 worden opgesteld. De politie voldoet daarmee aan de actielijn van het kabinetsbeleid om begin 2010 over een implementatiestrategie over open source software te beschikken. Er wordt, indien mogelijk, geprofiteerd van de ervaring van andere organisaties binnen en buiten Nederland. Aanbestedingen worden daarna uitgevoerd volgens de implementatiestrategie.

Ik zal erop toezien dat het kabinetsbeleid inzake open standaarden bij aanbestedingen bij de politie wordt toegepast en de implementatiestrategie voor open source software wordt ontwikkeld.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst